

Ornontowice na dawnej pocztówce, część 8

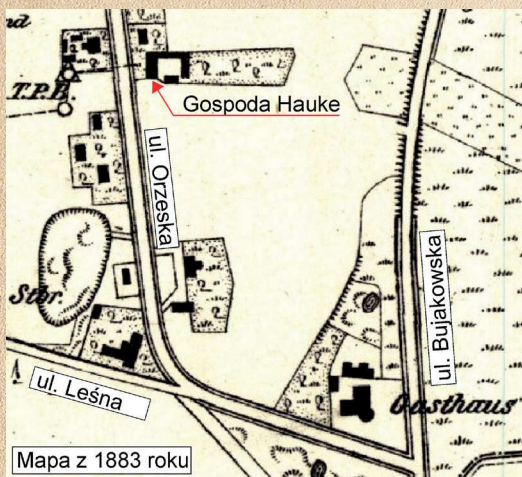
Zwieńczeniem minicyklu o gospodach na pograniczu **Ornontowic** i **Orzesza** jest prezentowana niżej fotografia gospody należącej do rodziny **Hauke**.

Gospoda i hotel w okresie międzywojennym

Budynek usytuowany w **Ornontowicach** przy ul. **Orzeskiej** 85 wpisany jest do ewidencji ornontowickich zabytków pod poz. 23, a zabudowania są zaznaczone już na mapie z 1883 roku.

Historycznie obiekt jest znany jako gospoda **Johanna Haukego**, co odnotowano w *Adressbuch des Kreises Pless mit Kalender für das Jahr 1906*, czyli ówczesnej książki adresowej mieszkańców powiatu **Pszczyna**. Później restauracja przeszła w ręce **Gertrudy Hauke**.

Mapa z 1883 roku

Geneza powstania obiektu póki co pozostaje nieodkryta, ale mieszkańcy **Ornontowic** pamiętają, że na piętrze budynku były pokoje hotelowe i sala taneczna, a na parterze w restauracji na pewno można było się napić piwa, zwłaszcza smacznego *bier schneiden* (dzisiejsze –rżnięte-, czyli ciemne z jasnym). W 1914 roku w spisie obiektów podano: *Gastwirtschaft* (zakład/lokal gastronomiczny), wł. **Johann Hauke**. W czasie, kiedy proboszczem parafii był ks. **Józef Grunt** (1923–1934), w zakładce obiektów w rozdziale „handel, przemysł, rzemiosło, wolne zawody” widnieje spadkobierca **Gertruda Hauke** (niezamężna siostra **Johanna** ur. 26.11.1888 r., zm. 6.08.1972 r.) jako właściciel gospody z prawem wyszynku trunków.

Pani **Hauke** poszukiwała młodzieży do obsługi restauracji, zatem jeszcze około 1925 roku mieszkały tu dziewczęta „na służbie” i pracowały jako barmanki/kelnerki. W spisie obiektów tego roku zapisano „oberża”.

W latach 1938–39 dzieci z pobliskich domów mogły trzy razy w tygodniu przychodzić na zajęcia do *kindergarten* (przedszkole/półkolonie). Po II wojnie światowej **Ornontowice** borykały się

z brakiem sal szkolnych. Nowa szkoła z 1885 roku została spalona w styczniu 1945 roku, więc pozostał tylko budynek starej szkoły pozbawiony ławek, które przydały się oswojodzielcom na opał. Zatem w roku szkolnym 1946/47 kierownik szkoły **Józef Ciula** wynajął dwie sale lekcyjne w gospodzie **Hauke** (*Dzieje Ornontowic*, s. 222) i umieścił tam 4 oddziały (klasy). W kronice podano wówczas adres Orzeska 46. Przede wszystkim dochodzili tu uczniowie z południowego rejonu wsi oraz przychodzili ci, „co

mieszkali na willach” (róg **Gliwickiej** i **Grzegorzycy**), a także na ul. **Ulbrycha** i **Szymały** (dziś **Orzesze**, wówczas administracyjnie przynależne do **Ornontowic**).

Z ustnych przekazów mieszkańców wiemy, że do szynku wiodły drzwi umieszczone po prawej stronie budynku. Jeszcze w 1951 roku w górnej sali odbywały się potańcówki (o których wspomniano już w poprzednim odcinku), a „muzykanci” mieli tam dla siebie specjalny balkon. Popularnymi instrumentami były akordeon, skrzypce i trąbka.

Szynk pani **Hauke** był wyposażony w dwie studnie. Z tej usytuowanej bliżej ul. **Orzeskiej** korzystali także okoliczni mieszkańcy, druga była umiejscowiona w podwórzu. Tam też znajdowały się osobne pomieszczenia gospodarcze, a w obszernej stodole – jak pamiętają będący wówczas dziećmi – stała piękna, sześćoosobowa bryczka.

Gospoda funkcjonowała w tym budynku najprawdopodobniej do lat pięćdziesiątych. Po roku 1965 obiekt stał się wielorodzinnym budynkiem mieszkalnym. Dziś również stanowi własność prywatną.

Widok współczesny

Skorzystano ze wspomnień i uprzejmości pp. **Haliny Kalabis**, **Ilony Dyrbusz**, **Hildegardy Spendel**, **Ireneusza Kubickiego**.

Arkadiusz i Danuta Prasolowie
Towarzystwo Miłośników Ornontowic